

Suối Tóc” của Thái Đắc Nhã

Le Văn Hoa

Làm và chơi là hai việc khác nhau, nhưng trong lĩnh vực nghệ thuật, nhất là nhiếp ảnh thì hai phần kia rất gần nhau và nhiều khi kết làm một. Một thợ ảnh và một nhiếp ảnh gia có thể là một. Một ông phó nhòm cũng có thể là một nghệ sĩ nhiếp ảnh. Trong thực tế ta có Nhiếp Ảnh Gia Nguyễn Mạnh Đan, người chụp hình và là chủ nhân tiệm ảnh Nguyễn Mạnh Đan, ta có Trần Cao Lĩnh, người chụp ảnh và là chủ nhân hiệu ảnh Đồng Đa ở Sài Gòn. Rồi có Cao Thắng, Nguyễn Kỳ, Lý Lan Siêu, Trần Việt và nhiều người khác. Như vậy lấy gì để phân biệt hai trong một như trên?

Thật ra câu trả lời không khó. Khi mình làm công cho người ta để nhận tiền là “thợ”, còn làm riêng cho mình thì là “gia”. Nói như vậy cũng chưa đủ. Muốn thành “gia” thì ngoài việc mình làm cho sự thỏa thích hay mục đích theo đuổi của mình, người “gia” phải có trình độ cao hơn “thợ”.

Trong cộng đồng người Việt ở Orange County, Nam California, chúng ta có một

“thợ” kiêm “gia” rất nổi tiếng là Thái Đắc Nhã. Tôi được biết Thái Đắc Nhã từ đầu thập niên 1970.

Một hôm Nhiếp Ảnh Gia Nguyễn Cao Đàm từ Bộ Thông Tin gọi điện thoại cho tôi, giọng hào hứng: “Này Khoa, mình mới khám phá một tay ảnh khá lắm. .” Tôi hấp tấp cắt ngang: “Vậ à? Người đó tên gì? Già hay trẻ?”.

Cao Đàm đáp: “Tôi không rõ già hay trẻ, nhưng có lẽ còn trẻ, tên rất mới: Thái Đắc Nhã. Chụp hình có vẻ I-ta-li lắm. Anh ta gửi ảnh dự thi nhiếp ảnh. Hôm nào rảnh ghé xuống xem nhé.”

Tên Thái Đắc Nhã đến với tôi từ đó. Tôi đã được gặp Thái Đắc Nhã nhiều lần. Anh người rất trẻ, mảnh khảnh, cao, ăn nói rất nhu mì. Rồi chúng tôi có cơ hội làm việc với nhau từ trước '75. Đến khi qua Mỹ chúng tôi gặp nhau thường hơn và sinh hoạt nhiều hơn trong Hội Ảnh Nghệ Thuật Việt Nam.

Sau '75 Thái Đắc Nhã chụp ảnh dạo ở vườn thú Sài Gòn. Qua Mỹ lần lần Thái Đắc Nhã lập nên cơ sở nhiếp ảnh và phóng ảnh “Reflection” lớn nhất, chụp

Thái Đắc Nhã
Thanh Hằng

ảnh chân dung và ảnh đám cưới rất thành công, nhờ tất cả đều làm trong nội cơ sở mình. Trang điểm thì có Thanh Hằng, người có khiếu thẩm mỹ đặc biệt. Chụp ảnh thì có Thái Đắc Nhã. Hầu hết ca sĩ đều nhờ đến tài nghệ của ông để có ảnh đẹp làm bìa báo và bìa băng nhạc. In ảnh và phóng lớn thật lớn thì có toán chuyên viên thành thạo việc làm. Sự thành công đó của Thái Đắc Nhã thuộc lĩnh vực nghệ. Tôi muốn nói đến khía cạnh khác là nghiệp.

Theo tôi, Thái Đắc Nhã bước chân vào nhiếp ảnh như là môn chơi. Chơi rồi thành nghệ. Khi thành nghệ vẫn không quên chơi. Bây giờ ta thử xem Thái Đắc Nhã “chơi” có đạt không.

Khi mục “Chụp Ảnh Đẹp” * này bắt

Suối Tóc 1 - Thái Đắc Nhã

đầu từ hơn một năm trước, trong bài đầu tiên đã có ảnh “Suối Tóc” của Thái Đắc Nhã. Tác phẩm ấy đã gây chấn động trong giới yêu ảnh đẹp trên toàn thế giới. Ông đã chiếm Huy Chương Vàng trong cuộc thi ảnh quốc tế rất lớn ở Áo (Austria). Tôi nghĩ các bạn đã nhớ ảnh đó rồi. Một cô gái xõa tóc đen trên nền toàn trắng, một tương phản rất mạnh, nhưng rất dễ thương. Một ảnh khỏa thân nhưng rất kín đáo nên không thấy gì hết.

Mái tóc dài đã là đề tài cho rất nhiều bài thơ, bài văn, bài nhạc và hình của nhiếp ảnh. Trong giới ảnh, thành công nhất của loại ảnh này thì ngoài cố Nhiếp Ảnh Gia Phạm Văn Mùi, bây giờ ta có Thái Đắc Nhã.

Suối Tóc 2 - Thái Đắc Nhã

Trước hết tôi nói “cái kém” của Thái Đắc Nhã. Ông không màu mè, không cầu kỳ, đơn sơ đến tận cùng. Thấy sao nói vậy. Thấy tóc dài thì gọi là tóc dài. Ta tạm đặt cho ảnh của ông cái tên có vẻ thơ mộng hơn một tí là Suối Tóc, nhưng vẫn giữ chất đơn sơ của ông nên gọi là Suối Tóc 1, Suối Tóc 2, v.v. . .

Gặp một người đẹp có suối tóc đẹp, không người ảnh nào chụp chỉ một ảnh. Dĩ nhiên Thái Đắc Nhã đã chụp rất nhiều ảnh mái tóc độc đáo này. Mời bạn xem tác phẩm trúng giải thưởng quốc tế của Thái Đắc Nhã, ảnh “Suối Tóc 1”.

Để rộng đường nhận xét, mời bạn xem vài ảnh Suối Tóc khác không dự thi của ông. Đã có người đẹp với mái tóc đẹp, nhưng làm sao để chụp hình ra ảnh có tính chất nghệ thuật là chuyện khác. Thái Đắc Nhã cô tình tạo sự tương phản mạnh giữa trắng và đen. Trắng của hậu cảnh và áo quần, còn đen là mái tóc dài. Ông giữ lại một chút màu rất lợt của da mặt và hai bàn tay cô gái. Không dùng màu để quyến dụ hay đánh lừa người xem. Tóc dài là chủ đề của ảnh, phải làm sao cho chủ đề rõ ra. Trong trường hợp này làm cho chủ đề rõ không khó, nhưng phần không phải là chính phải hỗ trợ để tôn chủ đề lên tột đỉnh mới thành công.

Tong ảnh “Suối Tóc 2” tuy không thấy trọn, nhưng ta biết cô gái chống cùi chỏ và nằm sấp, tóc trải dài ra trước và chiếm trọn khoảng cách từ trái qua phải của ảnh được cắt đẹp để tạo ảo tưởng chiều dài. Trong ảnh điểm nhận thấy rõ là mặt và hai bàn tay của cô gái, nhưng những điểm này chỉ tăng

thêm chiều dài của tóc.

Suối Tóc 3 - Thái Đắc Nhã

Sự thành công đầu tiên của tác giả là ở điểm này. Cũng trong ý hướng đối chiếu đó, tác giả cho người mẫu ngồi dựa nghiêng, mái tóc kéo dài theo thân người. Tóc từ đỉnh đầu xuống đến chân. Phần thấy được của người là mặt và hai tay, dĩ nhiên quá ngắn sánh với chiều cao của toàn người. Ta thấy quả nhiên tóc thật dài.

Trong ảnh “Suối Tóc 3” ta thấy cô gái eo lả hơn, hấp dẫn hơn ảnh trên chỉ thấy có một phần rất ngắn của người. Dáng điệu tăng thêm ý nghĩa của ảnh. Tóc ở đây có đối tượng và đối điểm nên xem lý thú hơn.

Suối Tóc 4 - Thái Đặc Nhã

Mời bạn xem một ảnh kể là “Suối Tóc 4”.

Ở đây tác giả cho người mẫu có một việc làm để đỡ gương khi “bị” chụp hình. Cô ôm đàn Tì Bà, một loại đàn thon, gọn, rất đẹp. Người ôm đàn có tính cách làm cảnh hơn là đàn thật vì thế ôm đàn chưa chuẩn, nhưng dù sao hai tay cô có việc làm nên không bị thừa thãi. Trong ảnh này ta có thêm một vài màu ám, rất nhỏ, đó là tua dây vàng và đỏ dùng làm đẹp cho cây đàn. Điểm chính vẫn là mái tóc huyền thật dài.

Các bạn có người thân đẹp, tôi đề nghị nên đưa đến người chuyên môn để họ giúp bạn lưu giữ sắc đẹp ấy vào vĩnh cửu. Thời gian qua nhanh, sức tàn phá của thời gian thật khủng khiếp, nhưng ảnh ghi nhận được nét đẹp ấy sẽ còn đến lâu dài. Cô gái trong ảnh các bạn vừa xem không còn mái tóc dài, nhưng ảnh này sẽ lưu mãi đến nhiều đời sau.

Lê Văn Khoa

Tháng 8, 2010

Ghi chú:

* Mời quý vị vào xem các bài viết của Lê Văn Khoa với ảnh màu trong mục “Chụp Ảnh Đẹp” ở website Cỏ Thom:

TẬP SAN CỎ THƠM
và sách của
NGUYỄN THỊ NGỌC DUNG
có bán tại

Washington Music

Eden Center

6795 Wilson Blvd. #26

Falls Church, VA 22044

Tel. 703 538 4979

CHÚC MỪNG

DUY QUỐC PHAN và LEIGH ANNE LEWIS
đã làm lễ thành hôn ngày 14 tháng 8 năm 2010 tại Richmond, Virginia.
Xin chia vui cùng Nhạc Sĩ Phan Anh Dũng và Phu Nhân Tâm Hảo. Chúc
DUY QUỐC PHAN và LEIGH ANNE LEWIS
trăm năm hạnh phúc.

TOÀN BAN TRỊ SỰ VÀ BIÊN TẬP TAM CÁ NGUYỆT SAN

Một Chút Cảm Nghiĩ Về Cộng Hòa Ukraine

Phan Anh Dũng

Từ lúc quen biết Nhà Soạn Nhạc Lê Văn Khoa và qua những CD của anh như Symphony Vietnam 1975, Memories, Lullaby, Souvenir ... tôi đã bắt đầu làm quen với những tên như: Kyiv Symphony Orchestra & Chorus (KSOC); Lyudmila Chychuk - dương cầm thủ độc tấu bài *Remembrance* tuyệt vời; Svyatoslava Semchuck - vĩ cầm thủ đàn bài *Nocturne* thật ngọt ngào quỵện theo tiếng dương cầm đầy kinh nghiệm của Irina Starodub; và Katerina Myronuk với tiếng đàn thánh thót độc đáo qua bài dân ca Việt Nam *Trống Cơm* soạn cho bandura, cây đàn 40 dây cổ truyền của Ukraine ...

Qua tiếng đàn điêu luyện đầy tình cảm của một số nhạc sĩ trong các CD này, tôi đã có thiện cảm với Ukraine, một quốc gia có truyền thống nhạc cổ điển lâu đời với những viện âm nhạc đã đào tạo nhiều thế hệ nhạc sĩ lừng danh thế giới, trong đó có 3 danh cầm mà những ai tập nhạc cổ điển đều biết và thán phục: Vladimir Horowitz (dương cầm) và Nathan Milstein, David Oistrakh (vĩ cầm).

Khi có dịp gặp anh Khoa, tôi lại hỏi thêm để biết về phong tục tập quán của họ vì anh Khoa và hiền thê là chị Ngọc Hà đã từng qua Ukraine nhiều lần cộng tác với dàn giao hưởng ở trên để thu âm cho các CD. Khi đã có mối quan hệ thân thiết, KSOC cũng đã tổ chức một buổi hòa nhạc giới thiệu dòng nhạc của Lê Văn Khoa và mời anh chị qua tham dự ở Kyiv năm 2007.

Xem lại lịch sử cận đại của Âu Châu thì thấy những diễn biến quan trọng như sau:

- Năm 1989: Các chính phủ Cộng Sản ở Đông Âu bị sụp đổ như Ba Lan, Tiệp Khắc, Hung Gia Lợi, Bảo Gia Lợi, Đông Đức...

- Năm 1990: Bức tường ô nhục Bá Linh bị dân chúng đập tan. Đông Đức và Tây Đức bắt tay hòa giải, thống nhất đất nước.

- Năm 1991: Chính phủ Cộng Sản ở Nga bị giải thể. Một số quốc gia bị nhập vào Liên Bang Sô Viết sau hai Thế Chiến đã mạnh dạn tuyên bố độc lập tự trị, trong đó có Ukraine (vào ngày 24 tháng 8, 1991).

Tên chính thức của Ukraine là Cộng Hòa Ukraine (The Republic of Ukraine), một quốc gia rộng khoảng 600 ngàn km vuông (nhỏ hơn Tiểu Bang Texas một chút); với khoảng 46 triệu dân (theo thống kê năm 2010), đứng hàng thứ 5 ở Âu Châu,

Nhạc Sĩ Katerina Myronuk
với đàn bandura

gồm: 78 % người gốc Ukraine, 18 % người Nga, 4% còn lại là dân ở các quốc gia lân cận. Khoảng 3 triệu người sinh sống ở Kyiv, Thủ Đô của Ukraine. Một số thành phố lớn khác như: Kharkiv, Odesa, Dnipropetrovsk, Lviv, Donetsk, Zaporizhzhya ... Các quốc gia cạnh biên giới gồm có: Belarus, Nga, Ba Lan, Slovakia, Hung Gia Lợi, Moldova, và Romania. Phía Nam của Ukraine là Hắc Hải (Black Sea), phía bên kia là Thổ Nhĩ Kỳ. Dnipro là con sông lớn và quan trọng nhất của Ukraine, chạy từ Bắc xuống Nam. Đất đai của Ukraine màu mỡ - phần lớn đất đen - rất tốt cho nông nghiệp. Từ khi độc lập đến bây giờ, ngôn ngữ riêng, Chính Thống Giáo (Orthodox) và văn hóa của Ukraine đang được phục hồi. Quốc Kỳ của Cộng Hòa Ukraine có hai màu, cân bằng về kích thước: phía trên màu xanh dương (tượng trưng cho bầu trời và sông nước) và phía dưới màu vàng (tượng trưng cho đồng lúa mì và hoa hướng dương - sunflowers).

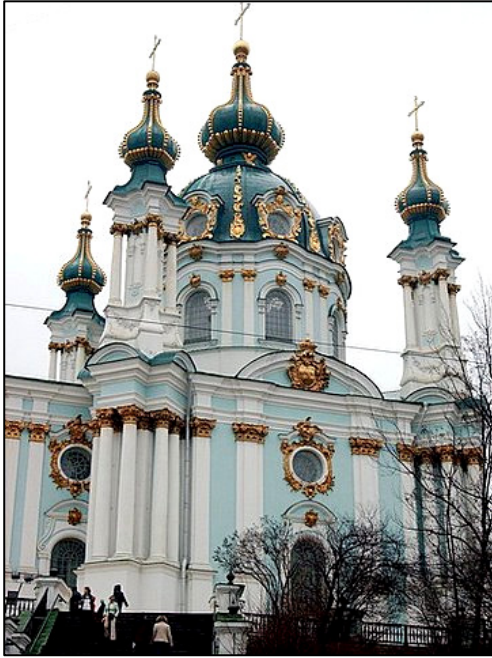
Bản đồ sơ lược của Cộng Hòa Ukraine

Anh Lê Văn Khoa có nhắc đến những kỷ niệm đẹp về thành phố Kyiv, những người nhạc sĩ trong dàn giao hưởng KSOC, tình tình hiền hòa, hiếu khách, những món ăn quốc hồn quốc túy như xúc xích (kovbasa), súp củ cải đỏ (borsch), bánh hấp nhân trái cây hay nhân thịt (varenyki), “Gà Kyiv” - gà rút xương bao bột, chiên giòn, cuộn với bơ và gia vị. Đây là xứ lạnh và chuyên về nghề nông nên cần ăn nhiều chất dầu mỡ hay chẳng? Quần áo dân tộc của Ukraine có nhiều màu rất sặc sỡ và trong những hội hè thường làm một loại bánh đặc biệt (kolach) có rải muối ở trên.

Quần áo cổ truyền của Ukraine

Một trong những sự kiện đen tối nhất trong lịch sử Ukraine là nạn đói năm 1932-1933, đã giết chết gần 10 triệu người (khoảng 20% dân số lúc ấy, trong đó 1/3 là trẻ em). Theo như bài viết “*Holodomor - Ukrainian Genocide in the early 1930’s*”, trong trang mạng của Tòa Đại Sứ Ukraine tại Hoa Kỳ, tội diệt chủng Ukraine bằng cách bỏ đói của Cộng Sản Liên Xô đã được dấu kín và che đậy. Theo như tài liệu này, Stalin đã ra lệnh tịch thu tất cả thực phẩm, trâu bò, hạt giống của nông dân Ukraine. Sau đó đóng cửa

Nhà Thờ St Andrew ở Kyiv, Ukraine

biên giới không cho người dân Ukraine thoát ra kiếm ăn ở các bang lân cận, bắt giam và đưa 80% thành phần trí thức vào các trại tập trung ở Tây Bá Lợi Á và cấm không cho phổ biến văn hóa Ukraine. Ukraine lúc bấy giờ được xem như “thúng bánh mì (breadbasket)” của Liên Bang Xô Viết, với 28% tổng lượng lúa mì. Stalin muốn tập trung quyền lực về Moscow nên không chịu được truyền thống bất khuất và ý chí dân tộc mạnh mẽ của Ukraine, nhất là thành phần nông dân vẫn muốn giữ truyền thống nông nghiệp và không chịu tập thể hóa. Sau khi phần lớn nông dân Ukraine bị chết đói và rời bỏ làng mạc ra đi về các tỉnh thành hay buộc làm việc trong các cơ xưởng thì Stalin cho những người dân Nga

và các bang lân cận di dân vào chiếm cứ nông trại và thực hiện chính sách tập thể hoá nông nghiệp (collectivization). Từ đó, người dân Ukraine đã phải quy phục như nô lệ trước bàn tay sắt máu của Trung Ương Đảng Cộng Sản Liên Xô!

Trong một Lễ Tưởng Niệm Nạn Nhân của Holodomor (theo tiếng Ukraine, “holod” là “đói, bị bỏ đói, nạn đói; và “moryty” là giết, tiêu diệt”), Tổng Thống Viktor Yushchenko của Cộng Hòa Ukraine tuyên bố như sau: *”Tôi lên tiếng với tất cả mọi người để thay mặt một quốc gia đã mất khoảng 10 triệu người, kết quả của cuộc diệt chủng Holodomor ... Chúng tôi nhấn mạnh cho toàn thế giới để hiểu sự thật về những tội ác chống lại nhân loại. Chỉ có cách đó chúng ta mới chắc chắn được những kẻ gây tội ác sẽ không còn bạo dạn vì sự hờ hững của mọi người”.*

Đài Tưởng Niệm Nạn Nhân Holodomor ở Kyiv, Ukraine

Mấy trăm năm qua, người dân Ukraine cũng đã trải qua nhiều chinh chiến với các quốc gia lân cận như Ba Lan, Áo ... và trong Thế Chiến Thứ Hai, Ukraine, vì thuộc

Nga Xô, là nơi xảy ra nhiều trận đánh ác liệt giữa Nga Xô và Đức Quốc Xã. Khoảng 8 triệu người đã chết và rất nhiều thành phố, đường xá, nông trại bị tàn phá. Đọc lịch sử của Ukraine, tôi không khỏi ngậm ngùi nghĩ đến lịch sử oai hùng nhưng không kém đau thương của Việt Nam với những chiến tranh chống lại quốc gia khổng lồ Trung Hoa ở phía Bắc, dành độc lập từ Thực Dân Pháp và cuộc chiến tranh vừa qua, khoảng 5 triệu người chết, gây nên bởi Hồ Chí Minh và những người Cộng Sản, tay sai của Cộng Sản Xô Viết. Tôi cũng không khỏi không nghĩ đến Nạn Đói Năm Ất Dậu 1945, khoảng 2 triệu đồng bào ở miền Bắc đã chết vì chính sách bành trướng ở Đông

Nam Á của quân phiệt Nhật!

Giờ đây Cộng Hòa Ukraine đã được độc lập, tự do, dân chủ và trên đường khôi phục về kinh tế và văn hóa. Còn Việt Nam yêu dấu của chúng ta, biết đến khi nào đây?

Phan Anh Dũng (cuối Hạ 2010)

Tài liệu tham khảo:

1. website của Tòa Đại Sứ Ukraine tại Hoa Kỳ: <http://www.mfa.gov.ua/usa/en/>
2. các websites về Ukraine trên internet
3. "Ukraine - Enchantment of the World": Patricia K. Kummer
4. "Ukraine - Cultures of The World ": Volodymyr Bassis

Bác Sĩ

NGUYỄN THỊ KIM DUNG

Board-Certified Internal Medicine

- Nguyên Bác sĩ nội trú Trung Tâm Bệnh Nhiệt Đới
(Bệnh Viện Chợ Quán cũ)
- Tốt nghiệp hậu đại học Nội Khoa tại New York
- Bác sĩ điều trị tại bệnh viện Alexandria, Virginia

CHUYÊN KHOA NỘI THƯƠNG

VÀ Y KHOA TỔNG QUÁT

6305 Castle Place, suite 3D, Falls Church, VA 22044

Tel. (703) 538-2200 -- Fax: (703) 538-2201

GIỜ LÀM VIỆC

Thứ Hai - Thứ Sáu:
9:00 AM - 6:00 PM

Thứ Bảy: **10:00 AM - 2:00 PM**

Chủ Nhật: Theo hẹn

Nhận Medicaid, Medicare,
và các loại bảo hiểm.

Thiền Trong Nhiếp Ảnh

Trương Anh Thụy

Giữa thời buổi văn minh vật chất đang cực thịnh, chế ngự trên toàn thể đời sống con người khiến con người chỉ còn là một cái máy cho người ta bấm nút là chạy bán mạng, không tự chủ được nữa... thì cũng có một số người khôn ngoan, chợt nhận ra rằng cần phải bung ra khỏi cái guồng máy khổng lồ giết người này, tự tạo ra cho mình một vài khoảng thời gian ngắn ngủi xen kẽ giữa công việc kiếm sống hàng ngày, tìm một chỗ dựa tinh thần, một "nơi ẩn náu" để tâm trí có cơ hội lắng xuống, nhìn vào bản thể... mới mong có được quân bình trong tâm hồn, trong cuộc sống... Bởi thế càng ngày chúng ta càng nghe người ta nói nhiều đến "Thiền": Thiền trong hội họa, trong thi ca, âm nhạc, cắm hoa, trồng trọt, uống trà, đi bộ...vv...và...vv... Có thể nói là "Thiền" có ở trong mọi thứ, mọi việc mà người ta khả dĩ đặt được cho nó một cái tên. Nhưng trong bài này, tôi muốn đóng khung trong phạm vi "Thiền trong nhiếp ảnh." Và trước hết chúng ta hãy thử tìm hiểu "Thiền" là gì?

Sẽ có người... "cãi cho đến chiều" về định nghĩa của "Thiền". Điều đó cũng đúng và cũng "nên" lắm là vì với môn học cao với vội, sâu hun hút này, ngay cả Đức Phật khi còn tại thế cũng phải chật vật lắm mới làm cho đệ tử của Ngài hiểu được. Sách chép câu chuyện "Niêm Hoa Vi Tiểu" rằng một hôm Đức Phật giảng về Thiền, mấy ngàn đệ tử ngồi nghe chẳng ai hiểu gì cả.

Ngài bèn rút trong tay áo ra một bông hoa sen, dơ lên. Mọi người đều ngơ ngác không hiểu Phật muốn nói gì, chỉ có Ông Ma Ha Ca Diếp mỉm cười. Phật nói: "Ta biết ông hiểu rồi." Vậy thì nếu chúng ta có như một trong mấy ngàn đệ tử còn lại kia không hiểu, hay hiểu sai thì cũng chỉ là tự nhiên thôi!

Trở lại chuyện "Thiền trong nhiếp ảnh", trước khi bàn xa hơn về bộ môn này, tôi xin thưa trước rằng tôi dùng những từ ngữ, những thí dụ trong Đạo Phật chỉ vì đạo Phật gần gũi đối với tôi, chứ tôi không hề quan niệm "thiền" tuyệt đối chỉ dành riêng cho Đạo Phật, vì sự thật "Thiền" có ở mọi giới, mọi ngành, mọi tôn giáo... Trong cõi trần gian này, bất cứ làm việc gì người ta cũng có thể nhập vào thiền được cả.

Nhiếp Ảnh Gia Peter Zack, trong một bài viết có tựa đề "Why Photography is Meditation" đã so sánh "Nhiếp ảnh" với "Golf" và cho rằng hai bộ môn này giống nhau ở chỗ đều có "Thiền" trong đó. Ông nói đại khái: "Golf" là một môn thể thao duy nhất không giống các môn thể thao nào khác ở chỗ người chơi Golf là người chỉ tỷ thí với chính mình, cho dù người ấy có thể đi chơi với vài người bạn, so sánh điểm cao thấp hoặc bàn bạc về những cú "sút" ngoạn mục... Nhưng tựu trung, trong cuộc chơi, ông ta phải một mình "tâm sự học đạo", lục tìm những tin tức mới trong sách vở, báo chí, Internet... và còn phải tiếp tục khám phá dài dài trong kinh nghiệm... để đi đến hoàn hảo. Rồi ông kết luận: Việc chơi Golf và việc chụp ảnh tương tự. Người ta thư giãn, đầu nhận tất cả [những gì trước mắt],

bỏ lại sau lưng tất cả [những phiền toái] và tập trung vào trò chơi (Golf) hay chụp ảnh. Các Thiền sư thời xưa có kể lại một câu chuyện khá lý thú : "Có bà thợ may kia vừa lú lẫn vừa dốt nát, không thể lãnh hội lời thuyết pháp của Phật về Thiền. Phật bèn dạy bà khi may áo hãy chú ý, tập trung vào từng mũi kim may. Bà vâng lời, cứ từng mũi kim bà trút hết tâm tư vào đó. Lần lần tâm bà trong sáng vì bỏ ra ngoài được tất cả các 'vọng niệm' lẫn 'tạp niệm'... Cuối cùng bà thành một A-la-hán."

Vậy thì hãy tạm hiểu Thiền là: **chủ thể** và **đối tượng** nhập lại làm **một**. Người ta tập trung vào một cái gì đó để cho các "vọng niệm", "tạp niệm" không còn ở trong tâm. Tâm lúc đó được gọi là "chân tâm". Đầu óc trống rỗng, trong sáng như cái bình pha lê có ánh trắng rơi vào.

Từ đó chúng ta hãy thử tìm hiểu "Thiền" có thể "lên" vào Nhiếp ảnh như thế nào? Trong nhiếp ảnh, người chụp ảnh đứng trước cảnh vật, nhìn chăm chú vào cảnh vật, loay hoay tìm góc cạnh ưng ý

nhất, xoay qua xoay lại ống kính để tìm điểm rõ nhất... một lúc tâm hồn người ấy nhập vào cảnh vật, tức là tâm hồn mình với đối tượng không còn phân biệt nhau. Mình không còn là chủ thể, cảnh vật không còn là đối tượng, cả hai chỉ là một. Người nghệ sĩ thuộc bộ môn này phải chờ đợi tâm hồn mình thấm sâu vào cảnh vật thì mới bấm máy chụp. Họ đã vô tình bước vào cõi Thiền.

Bạn hãy thử tưởng tượng một buổi sáng

còn mờ mịt hơi sương... Có một nhóm người, trên vai vác máy ảnh có gắn những ống kính đồ sộ công kênh, từ loại "Wide angle" đến "telephoto zoom lens" dài thòng. Thêm vào đó lại còn có chân đứng (tripod), ghế gấp, lương thực... mà vẫn cứ hăm hở tiến bước tới tụ điểm chụp ảnh. Không ai có dáng vẻ mệt mỏi, không nghe ai cạp rạp than van gì, ngay như cả các bà, các cô mảnh mai, loại người mà ở nhà thì trói gà không chặt... Tại sao vậy nhỉ? Tại sao họ lại có nhiều năng lực đến thế nhỉ? Phải chăng, vì những lúc đó trên vai họ, trong tâm hồn họ chỉ mang có bấy nhiêu thứ, còn các "gánh nặng" khác nặng hơn gấp nhiều lần, như "bill", nợ "mortgage", việc học hành hay những vấn đề phức tạp của con cái, công việc ở sở làm, ở cơ sở thương mại riêng, thị trường chứng khoán

lên, xuống... họ để lại sau lưng, họ để ở nhà...

Và bạn hãy thử nhìn một nhiếp ảnh gia sau ống kính, đang để hết tâm trí hướng về phía mặt trời mọc... kiên nhẫn chờ mặt trời nhích

lên từng tí chút... dần dần toả lan rộng trên mặt nước lăn tăn một vạt vàng lóng lánh... để bấm một cái, rồi lại chờ đợi... bấm một cái nữa... cứ thế, cứ thế... cho đến khi mặt trời lên cao quá mức đã định.

Rồi bạn lại nhìn một ông/bà/cô đang "chổng mông" (xin lỗi tôi phải dùng từ thô kệch như vậy để cho có hình tượng), chăm chăm rơi ống kính vào một bông súng nằm soi bóng trên mặt hồ.... Hãy thử tưởng tượng, chỉ cần một cơn gió mạnh, hay một

người đi qua vô ý đụng nhẹ phải là người ấy có thể "lộn cổ xuống nước" làm một Lý Bạch* tân thời ngay! Rõ ràng là tâm của các nhiếp ảnh gia này đã nhập vào bông súng: Chủ thể và đối tượng đã nhập làm một.

Rồi hãy nhìn ai kia! Tại sao không cầm cái lon xịt sâu mà xịt xối xả vào tằm thân bé mọn của một con sâu như ông/bà/cô thường làm ở vườn sau nhà? Mà ở chỗ này người ấy lại kiên nhẫn theo dõi con sâu chậm chạp bò trên một chiếc lá, để một lúc nào đến chỗ thật "đắc địa" thì mới bấm máy. Rồi cũng lại đối xử như thế với con ong, con dế...v...v... nhìn chúng như những đối tượng "kiểu mẫu xinh đẹp" lý tưởng! Thế có phải là một nhiếp ảnh gia bỗng dung trở thành từ bi, bình đẳng... nhập hồn cả vào những vật nhỏ nhoi nhất như con ong, cái kiến không?

Về mặt này thì ông Peter Zack có ý kiến rất hay. Cũng trong bài "Why photography Is Meditation", ông nói: "Điểm tôi định nói là phải tập trung. Tập trung tư tưởng vào thể-giới chung quanh mình. Thiền có thể giúp tập trung vào cuộc sống, **nhập ảnh tập trung vào cái nhìn của mình**. Tôi nghe thấy quá nhiều người nói, 'Tôi mất cái ngón nghề chụp ảnh của tôi rồi. Tôi không còn biết phải chụp cái gì nữa'. Tôi nghĩ, họ nói như vậy là họ trật đường rầy rồi. Cứ nhìn xuống chân mình là thấy có cái để chụp. Hãy cứ nhìn vào đời một cách khác đi và tập trung vào những chi-tiết làm tăng vẻ của thể-giới chung quanh mình. Hãy chụp theo một phong cách khác với cách mình thông thường vẫn chụp. Nếu mình thích chiều tà thì đi chụp rạng đông vào lúc 5 giờ sáng. Chắc chắn bạn sẽ thấy một cái gì khác. Nếu suốt đời bạn từng chụp phong cảnh thì hãy thử đi ra

mà chụp mấy người vô gia cư ngoài đường phố. [Bạn sẽ thấy khác hẳn.]

("The point I'd like to make though is about focus. To focus on the world around you. Meditation can focus your life, photography can focus your vision. I hear so many people say, I've lost my *photo mojo*. I just don't know what to shoot. I think sometimes, they miss the point. Look down at your feet and you will see something worth taking a picture of. Try to look at the world differently and focus on the small details that enhance the surroundings. Shoot a style that isn't what you normally would consider. If you like sunsets, then go out and shoot a sunrise at 5:00AM. I bet you'll see something different. If you take landscape shots all the time, go out and shoot homeless people on the street.")

Tôi không biết sẽ có bao nhiêu người trở thành "A-la-hán" trong bộ môn Nhiếp ảnh, nhưng tôi tin chắc rằng, một nhiếp ảnh gia đã có một đời sống, một tâm hồn khác nhiều so với chính ông / bà/ cô ấy trước khi bước vào "nghề" này. Họ đã kiên nhẫn hơn, họ sáng tạo hơn, họ nhìn đời với con mắt thiện cảm và cởi mở hơn... tại vì với họ, không có cái gì là tuyệt đối xấu, tuyệt đối vô nghĩa... Ngoài ra những phút tận hưởng thiên nhiên, những phút "nhập thiền" họ có được trong khi "săn ảnh", cũng đã là những liều thuốc tiên làm lành lặn lại những vết thương do đời sống chung quanh tạo ra như máy móc, vật chất, lo âu, tất bật, vất vả... vô tình làm tổn thương tâm hồn họ ngày này qua tháng khác.../.

Chú Thích: Lý Bạch là Lý Thái Bạch, một nhà thơ lừng danh bên Tàu vào đời Đường. Một đêm ông đang đi thuyền trên sông trông thấy mặt trăng dưới đáy sông, ông yêu thích quá bèn nhảy xuống nước ôm trăng!